

πτυαριον ἔγεινεν ἰδιοκτῆτης πλουσίου ἐργαστηρίου.
Ὁ Δάδος καλλιεργεί ἐν εἰρήνῃ τὸ μικρὸν του κτῆμα.
Ὁ Βαμιράν, ψυχῇ τε καὶ σώματι Ἀρμένιος, ἐπιδί-
δεται καθ' ἑκάστην εἰς νέας ἐπιχειρήσεις καὶ αὐξάνει
τὴν περιουσίαν του. Τέλος δὲ ὁ πρίγκηψ Δημήτριος
ἀποδημεῖ ἐν Εὐρώπῃ.

I. Π.

ΝΕΑ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΑΝΤΛΙΑ.

—οοο—

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1864 ἐγένοντο ἐν
τινι πλατείᾳ τοῦ Καίρου πειράματα ἐπιτυχῇ ἀτμο-
κινήτου πυροσβεστικῆς ἀντλίας νεωστὶ ἐξ Ἀμερικῆς
εἰσαχθείσης. Ἡ θέρμανσις ἤρχισε τὴν 2αν ὥραν καὶ
30 λεπτά, 5 δὲ μόνον λεπτά ἤρκεσαν καὶ ἡ μηχανὴ

ΠΕΡΙ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

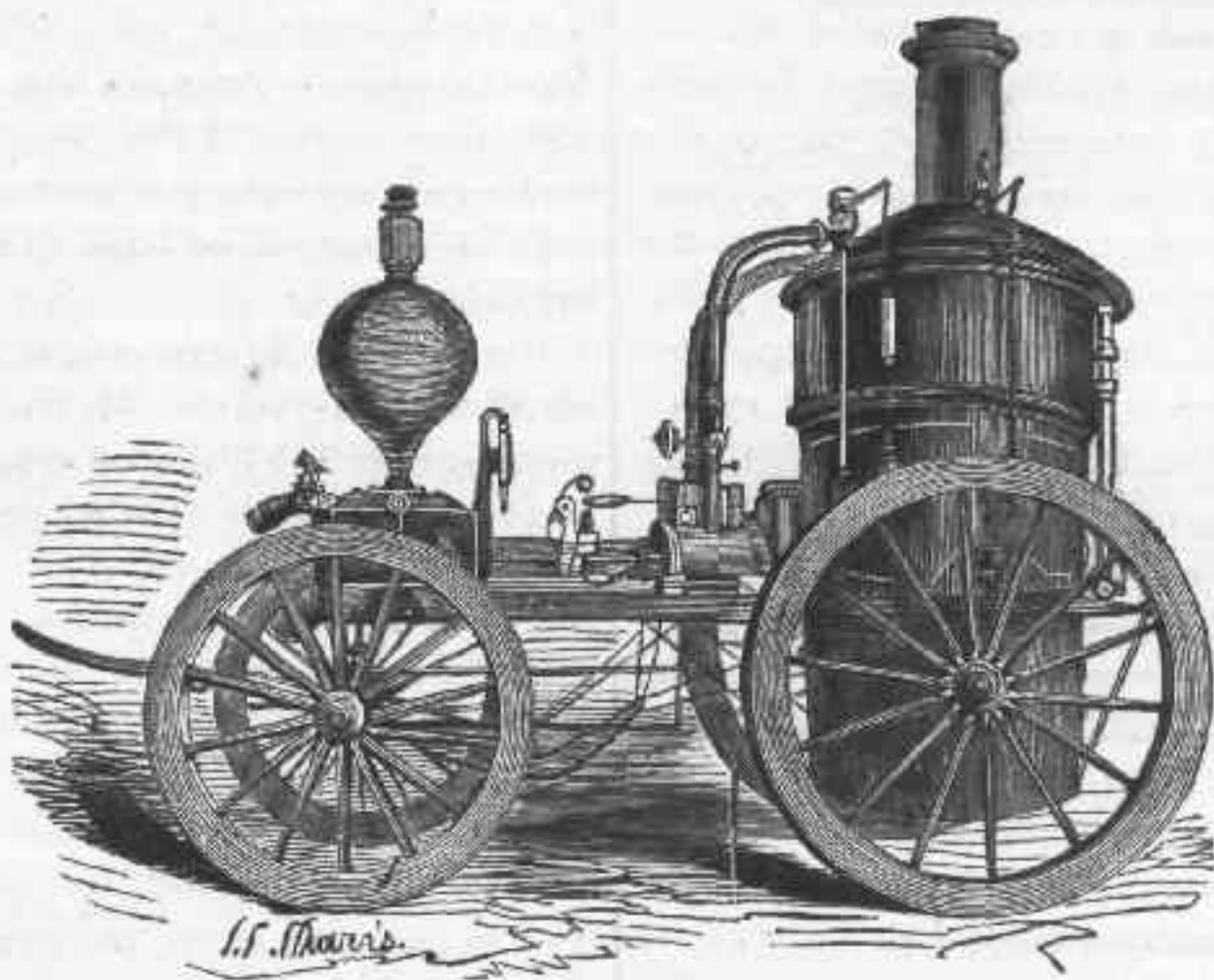
ΓΡΙΦΩΝ, ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

κ. τ. λ.

Carminibus quero miserarum oblivis rerum.

Αἶνιγμα.

Ἡ ἐν ἀορίστοις καὶ σκοτεινοῖς ῥήμασι περιγραφὴ
ἢ ὀρισμὸς οἰοῦντοτε πράγματος, οὗ δηλαδὴ ἡ φύσις
δὲν ὑποδεικνύεται σαφῶς ἀλλ' ἀμυδρῶς πως, ἀφιεμέ-
νης οὕτω τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἀγγίνοιν τοῦ
ἀκροατοῦ, καλεῖται αἶνιγμα (γαλλ. énigme). Ἐπε-
μένως, ἐνῶ ἐν τῷ φιλοσοφικῷ ὀρισμῷ ἀπαιτεῖται ὅ-
στε ἕκαστον τῶν τοῦ ὀριζομένου πράγματος γνω-
ρισμάτων νὰ ὑπάρχῃ σαφῶς καὶ προσφωῶς ὑποδε-

Νέα ἀτμοκίνητος πυροσβεστικὴ ἀντλία.

ἀνέδωκε μέχρι 2,075 λιτρῶν ὕδατος καθ' ἕκαστον
λεπτὸν δι' ἑνὸς σωλήνος καὶ διὰ πίεσεως 120 λιβρῶν.

Τεσσάρων σωλήνων τεθέντων εἰς ἐνέργειαν, ἡ μη-
χανὴ ἐνῆργησεν ὥς τέσσαρες κοινὰ ἀντλίας συνηνω-
μένοι. Ἦντλει δὲ τὸ ὕδωρ δι' ἑνὸς μόνου σωλήνος
ἐκ τινος λεκάνης ὑπὸ τὴν Πλατείαν. Οἱ κρουνοὶ τοῦ
ὕδατος οἱ κατακαθέτως ἀναρρίφθέντες πρὸς τὸν ἐν
τῇ πλατείᾳ ἱστὸν, ὑπερέβησαν κατὰ δύο μέτρα τὴν
κορυφὴν του, διευθυνθέντες δὲ πρὸς τὸ θόλωμα τοῦ
θεάτρου ἐφθασαν εἰς τὴν ἀνωτάτην ἄκρην τοῦ κε-
ραυνωγῶν. Διευθύνετο δὲ τὸ πείραμα ὑφ' ἑνὸς
τῶν ἐφευρετῶν Κυρίου Leed. Τὴν ἐπιούσαν ἐδοκι-
μάσθη ἡ μηχανὴ εἰς τὴν πυρκαϊάν τοῦ καταστή-
ματος τοῦ ἀερίου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐταιρίας, ὅπου
θαυμάσια ἔφερεν ἀποτελέσματα, χρηστὰς περὶ ἐαυ-
τῆς παρσχούσα ἐλπίδας.

δειγμένον καὶ διακεκριμένον, ἐν τῷ αἰνίγματι τοῦ-
ναντίον τὰ τοῦ περιγραφομένου πράγματος γνωρί-
σματα δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν, ἢ τοῦλάχιστον νὰ φαί-
νονται ὅτι ἔχουσι, τὴν ἄμεσον ταύτην σχέσιν, μά-
λιστ' ἀνάγκη πᾶσα νὰ παριστῶσιν εἰς τὸν νοῦν
σχέσεις μὴ συμφωνούσας ἀλλήλαις ἢ καὶ κατὰ τὸ
φαινόμενον ἀντιθέτους. Αἱ δὲ ἀμφίβολοι αὗται σχέ-
σεις, καὶ ἀντίθετοι ἰδέαι ἀποτελοῦσι τὴν οὕτως εἰ-
πεῖν οὐσίαν τοῦ αἰνίγματος, καὶ καθιστῶσιν αὐτὸ,
ὥς εἴρηται, διάφορον τοῦ φιλοσοφικοῦ ὀρισμοῦ. Ὅθεν
ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος συνίσταται εἰς τὴν ἐξομά-
λυνσιν τῆς ὑπαρχούσης ἀμφιλογίας καὶ ἐξήγησιν
τῆς ἀντιφάσεως· διὸ ὀφείλομεν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς
λύσεως νὰ ἐξετάζωμεν ἐπ' ἀκριβείας τὰς πρὸς ἀλλή-
λας ἀναφορὰς τῶν διαφόρων τοῦ αἰνίγματος λέξεων,
καὶ νὰ ἐρευνῶμεν αὐτὰς ὑπὸ πάσας τὰς σημασίας

αὐτῶν, μὴ παραλείποντες μηδὲ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τούτων ἐπὶ τοῦ ὑποκρυπτομένου πράγματος. Τούτων δὲ ἐξερευνηθέντων ἅπαξ, ἡ περιγραφή τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πράγματος, ἡ πρότερον φαινόμενη ἀτελής καὶ σκοτεινὴ, ἀποδεικνύεται ἀκριβεστάτη καὶ ἀρκούντως αὐτῇ ἀρμόζουσα. Ὅθεν ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον γίνεται ὅτι τὸ αἶνιγμα σύγκαιται ἐξ ὀρισμοῦ ἢ περιγραφῆς ἀρμοζούσης μὲν πρὸς ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον, παριστώσης δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον, ἕτερόν τι πάντα διάφορον αὐτοῦ. Τοιοῦτο π. χ. εἶναι τὸ ἐξῆς γαλλικὸν αἶνιγμα·

J'ai vu, j'en suis témoin croyable,
Un jeune enfant, armé d'un fer vainqueur,
Le bandeau sur ses yeux, tenter l'assaut d'un cœur
Aussi peu sensible qu'aimable.
Bientôt après, le front élevé dans le air,
L'enfant tout fier de sa victoire,
D'une voix triomphante en célébrait la gloire,
Et sembloit pour témoin vouloir tout l'univers.

ὅπου ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀναφερομένων στίχων νομίζει τις ὅτι ὁ συγγραφεὺς ὑπαινίσσεται τὸν Ἑρωτα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀκολουθῶν στίχων σαφηνίζεται ἡ ἀμφιβολία αὕτη.

Quel est donc cet enfant dont j'admiraïs l'audace?
Ce n'était pas l'Amour. Cela vous embarrasse.

Ἐκ τούτων βλέπει τις ὅτι ἡ περιγραφή αὕτη ἐφαρμόζεται κάλλιστα εἰς τὸν ἐστιοκόρον (ramoneur). Τοῦ ὅθπερ δὲ καθιστᾷ τερπνοτέραν τὴν ἐκπληξιν εἶναι ἡ μεταξὺ Ἑρωτος καὶ ἐστιοκόρου τοσαύτη ὁμοιότης, ὥστε νὰ ἐκλαμβάνῃ τις ἐκεῖνον ἀντὶ τούτου.

Ὡραῖον εἶναι ὡσαύτως καὶ τὸ ἐξῆς ἰταλικὸν αἶνιγμα, ὃ μάλιστα ἀποτελεῖ καὶ μικρόν τι ποιημάτιον, Sonetto ἰταλιστὶ καλούμενον·

Stillatevi il cervel pur per lambiccio
Per saper donde la mia origin viene:
Io son un tal che sto con chi mi tiene,
Nè torno mai da lui come da lui mi spieco.
Per luoghi infami punto io non mi ficco,
Che alla mia dignità non si conviene.
Chi m'ha perduto è privo d'egoï bene,
Sia nobile o plebeo, povero o ricco.
Cerca l'uomo per me sol titoli e gradi;
Nasce per me talor qualche quistione;
Fansi per me le paci o i parentadi.
Senza me il mondo andrebbe in perdizione,
Sarian le selve pari alle cittadi;
Eppur altro io non son che un opinione.

δηλ. ὄν. ὄν.

Σημειωτέον δὲ καὶ τὸ ἐξῆς εὐφυέστατον δημοτικὸν αἶνιγμα·

Ποῖ εἶν' ἐκεῖνο τὸ πουλὶ ὅπου γεννᾷ πτῆ μήτη,
Πῶχει πτερὰ καὶ δὲν πατᾷ, καὶ ὁπῶχει μαυρο σπῆτι;
Τρεῖς τὸ κρατοῦν ὄντας γεννᾷ, μ' ἀλήθεια πρῶτα πίνει·
Μαύρα τὰ κάνει τὰ πουλὶ καὶ ὁπίσω του τ' ἀρίνει.
Σὲ ἄσπρο πᾶτο τὰ γεννᾷ, καὶ ἀνθρωπινὰ μιλοῦσι,
Ἄλλοι τ' ἀκοῦν ὄντας μιλοῦν καὶ ἄλλοι δὲν τὰ ἔγρικουσι.

δηλ. τὸ ἐκ πτεροῦ κονδύλιον δι' οὗ γράφομεν.

Τὸ αἶνιγμα καθίσταται ἡμαρτημένον ἐὰν ᾖναι πολὺ σαφές καθότι ἀφαιρεῖ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς λύσεως· τοιοῦτον π. χ. εἶναι τὸ ἀκόλουθον γαλλικὸν αἶνιγμα, τὸ κατὰ πάντα τὰ λοιπὰ ἀξιολόγως συντεταγμένον·

Je ne sais rien. J'existe cependant,
Les lieux les plus cachés sont les lieux que j'habite;
Le sage me connaît et la folle m'évite.
Personne ne me voit; jamais on ne m'entend,
Du sort qui m'a fait naître
La rigoureuse loi
Veut que je cesse d'être
Dès qu'on parle de moi.

ἐν ᾧ ἀμέσως φαίνεται ὅτι ὁ συγγραφεὺς ὑπαινίσσεται τὴν σιωπῇ.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ.

Ὁ λογόγριφος (γαλλ. logogriphe) ἀποτελεῖ εἰδὸς τι αἶνιγματος δηλοῦντος οὐχὶ πρᾶγμα ἀλλὰ λέξιν παριστανομένην διὰ τῆς περιγραφῆς ἢ μᾶλλον ἀναλύσεως αὐτῆς ταύτης. Ἐπομένως σύγκαιται τρόπον τινὰ ἐκ σειρᾶς αἶνιγμάτων, ἐξ ὧν τὸ μὲν παριστᾷ ὁλόκληρον τὴν λέξιν, ἥτοι ὡς λέγουσι τὸ σῶμα ἢ ὅλον, τὰ δὲ τὰ διάφορα μέρη, ἢ ὡς λέγουσι μέλη τῆς αὐτῆς λέξεως, τοῦτέστι τὰς διαφόρους συλλαβὰς ἢ γράμματα ἐξ ὧν σύγκαιται ἡ προκειμένη λέξις.

Ἄξιος δὲ σημειώσεως εἶναι ὁ ἐφεξῆς τοῦ γάλλου ποιητοῦ Dufresny λογόγριφος.

Sans user de pouvoir magique,
Mon corps, entier en France, a deux tiers en Afrique,
Ma tête n'a jamais rien entrepris en vain.
Sans elle, en moi tout est divin.
Je suis assez propre au rustique,
Quand on me veut ôter le cœur,
Qu'a vu plus d'une fois renaître le lecteur.
Mon nom bouleversé, dangereux voisinage
Au Gascon imprudent peut causer le naufrage.

Ὁ λογόγριφος οὗτος ὑπαινίσσεται τὴν γαλλικὴν λέξιν orange, σημαίνουσαν πόλιν τῆς Γαλλίας. Τὰ δὲ δύο τρίτα (tiers) αὐτῆς ἀποτελοῦσι τὴν λέξιν Oran, δηλ. πόλιν τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ κεφαλὴ (tête) φέρει τὴν λέξιν or· καὶ ἀφαιρέσει τῆς λέξεως ἢ συλλαβῆς or, γίνεται ἡ λέξις ange. Ἡ καρδία (cœur) ἀποτελεῖ τὴν λέξιν an, καὶ ἀφαιρέσει ταύτης γίνεται ἡ λέξις orge. Ἡ δὲ ἀναγραμματικὴ μετάθεσις τῶν ἀποτελούντων τὴν λέξιν Orange στοιχείων καθίσταται Garone (ἀντὶ Garonne, κατὰ ποιητικὴν ἁδειαν), δηλ. ὁ τῆς Γασκωνίας ποταμός.

Ἀξιόλογοι εἶναι ὡσαύτως καὶ οἱ ἐφεξῆς λατινικοὶ λογόγριφοι·

Α'.

Cortice sub gelido reserant mea viscera flammam.
A capite ad calcem rescare ex ordine membra.
Si libeat, varias assumam ex ordine formas:
Spissa viatori jam nunc protenditur umbras;

Nunc defendo bonos et amo terrere nacentes,
Mox intrare vieto ; sum denu denique et unus
Unica si desit mihi cauda, silere jubebo.

δηλ. *silex*, ἡ ὁποία λέξις διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀφαιρέσεων ἐνὸς στοιχείου καθίσταται *ilex*, *lex*, *ex*, *x* καὶ *sile*.

B'.

Same caput, curram ; ventrem conjuge, volabo ;
Adde pedes, comedas ; et sine ventre bibes.

δηλ. *Mus—ca—tum—* ἦτοι *Mus*, *musca*, *muscatum*, *mustum*.

Οὐχ ἦττον ἀξιόλογος εἶναι καὶ ὁ ἐπόμενος τοῦ ἰταλοῦ ποιητοῦ Μόντη λογόγριφος·

Senza il capo il mio tutto risana
Chi è attaccato da febbre terzana.
Senza il ventre raccoglie tra fasce
Il fanciullo al momento che nasce.
Senza il piede la donna richiama
Al lavor, che il suo sesso più brama.
E completo una stanza t' addita
Che a talun più dell' altre è gradita.

δηλ. *Cucina*, ἦτοι *cina*, *cuna*, *cuci*.
Ἰδοὺ καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς φωνήν·

Ἀνὴρ θνητὸς ἀγέννητος, δὲ εἶμαι θὰ γνωρίσης,
Τὰ δὴ τελευτᾶ μου ἐὰν ἀποχωρίσης·
Καὶ εἰς τὰ παιγνιόχαρτα μ' εὐρίσκεις ἐν τῇ ψυχῇ,
Τὸ πρῶτον μου καὶ ἔσχατον ἂν ἀφαιρέσης γράμμα.
Εἰς σκότος βλέπεις κρύπτομαι, καὶ ὁμοῦ μάθε δὲ
Ἐὰν τεθῶ, προδίδομαι ἐν ἀκαρεῖ τὰ σκότη.

δηλ. *ἀδάμας*.

Εἰς τὴν τῶν λογογρίφων κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ ὁ ἐξῆς ἐν εἰδαι ἐπιστολῆς ἀποσταλὲς ὑπὸ τινος λογίου πρὸς τινὰ φίλον του λατινικὸς στίχος·

Mito tibi navem, propra puppisque carentem.

τοῦτέστιν *Navem*, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ ἀρχικοῦ *N* (*puppisque*) καὶ τελικοῦ *m* (*propra*) μένει *ave*, *χαῖρε* (*).

Λεξιγρίφος.

Ὁ *λεξιγρίφος* (*charade*) διαφέρει τοῦ *λογογρίφου*, ὡς μὴ ἀνκλυομένης ἐν αὐτῷ, καθὼς εἰς τὸν

(*) Ἐὰν τὰ διάφορα τοῦ *λογογρίφου* μέλη σχηματίζονται ἐκ τῆς μεταθέσεως τῶν στοιχείων τῆς λέξεως τῆς ἀποτελοῦσης τὸν *λογογρίφον*, τότε ὁ οὕτως ἀπαρτισθεὶς *λογογρίφος* καλεῖται ἀναγράμματις (logogriphe anagrammatique). Μία λέξις οὕτως ἀναγραμματιζομένη δύναται νὰ παραγάγῃ πλεῖστα ἄλλας· οὕτω π. χ. ἐκ τῆς λέξεως Ἀμοργὸς σχηματίζονται αἱ Ἀργός, ἀργός, γάμος, γράσος, γραδός, γόος, ῥα, ῥάγος, ῥόος, ἄγος, ἄγορος, ἄγος, ἀγός, ἀγρός, ἄμορος, ἄμος, ἄμός, γάρ, γόμος, μόγος, μόρα, μάρος, ὄα, ὄαρ, ὄμας, ὄμός, ἔρα, ὄργας, ἔρμα, ἔρμος, ἔρος, ὀρός, ὀρόος, σζ, σάργος, κ. λ. καὶ κατὰ ποιητικὴν ἔθειαν Σάμο· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι σχηματισμοὶ εἰσὶν ἡμαρτημένοι, διότι εἰς οὐδεμίαν πτῶσιν τὸ Σάμο λαμβάνει τὴν κατάληξιν Σάμο. Τὸ αὐτὸ λεκτέον καὶ περὶ *λεξιγρίφων*· ἔθεν παρὰ κανόνας διήρσαν τὴν λέξιν *Ναπολέων* εἰς *Νάπο—λέων*.

λογόγριφον, τῆς συνιστώσης αὐτὸν λέξεως εἰς τὰς ἐξ ὧν σύγκειται συλλαβὰς ἢ γράμματα, ἀλλ' εἰς ἄλλας λέξεις ἢ συλλαβὰς, ὧν ἐκάστη φέρει ἰδίαν τινὰ σημασίαν. Ἐπομένως μόνον αἱ λέξεις αἱ δυνάμεναι νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἄλλας λέξεις ἐμποροῦν ν' ἀποτελέσωσι *λεξιγρίφον*. Ἐκάστη δὲ τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὸν *λεξιγρίφον* λέξεων λαμβάνει ἰδιαιτέραν ὀνομασίαν ὡς μέλος τῆς τὸν *λεξιγρίφον* ἀποτελοῦσης λέξεως, τῆς ὡς ἐκ τούτου καλουμένης *ὀλον*· διὸ καλοῦνται *πρῶτον*, *δεύτερον*, *τρίτον* κτλ. σχετικῶς πρὸς τὴν εἰς τὸ ὅλον σειράν αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἐκάστη αὐτῶν ἔχει ἰδίαν σημασίαν, οὕτως ἐκάστη ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ χωριστὸν αἰνίγμα· ὥστε ὁ *λεξιγρίφος* ἀποτελεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τόσα αἰνίγματα, ὅσος ὁ ἀριθμὸς τῶν λέξεων αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κυρίας τῆς ἀπαρτιζούσης τὸ ὅλον.

Ἔστωσαν δὲ πρὸς παράδειγμα οἱ ἐπὶ τῆς γαλλικῆς λέξεως *ver-tu* δύο ἐπόμενοι ἀξιόλογοι *λεξιγρίφοι*, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἐποιήθη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ *Gentil Bernard*.

A'.

Mon premier de tout temps excita les dégoûts.
Mon second est cent fois plus aimable que vous.
Quant a mon tout, dont vous êtes l' image,
Tout haut j' en fais l' éloge, et tout bas j' en enrage.

B'.

Mon premier est cruel, quand il est solitaire ;
Mon second, moins honnête est plus tendre que vous.
Mon tout, à votre cœur, dès l' enfance a su plaire,
Et parmi vos attraits, est le plus beau de tous.

Ἀξιόλογος εἶναι ὡσχύτως καὶ ὁ ἐξῆς ἰταλικὸς *λεξιγρίφος* ὅστις μάλιστα ἀποτελεῖ *Sonetto*·

Vieni Dameta ; con gli amici a gara
Gusta il primier cui verità risponde,
E nella gioja che fra noi diffonde
Fine abbia omai la tua contesa amara.
Vieni ed amira la celeste e rara
Virtù del tuo secondo, e in questo sponde
Ove amor sue delizie in sen trasfonde
Dalla sua fede a ben' amare impara.
Ve' come rago increspa il ruscelletto
All' aura lieve del notturno gelo !
Come alegra ogni pianta, ogni fioretto !
Deh ! volgi un sguardo allo stellato velo
E se nobil desio t' infiamma il petto
Mira l' i n t i e r chiaro splendente in cielo.

δηλ. *Bere-nice*.

Σημειωτέος καὶ ὁ ἐξῆς εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς φωνὴν *λεξιγρίφος* τοῦ *Βηλαρᾶ*.

Τὸ πρῶτόν μου δὲν δέχεται ἀρχὴ καιροῦ καὶ τέλος·
Ἐστὶ δὲ οὗτόν μου νιόβεται κι' ὀρίζεται κάθε μέλος.
Τ' ἀκέραιο μ' εἶναι ὄνομα ὅπου καθέναν στρέγει·
Νὰ τὸ χαρῆς στὸ δεύτερο ἔσο τὸ πρῶτο λέγει.

δηλ. *Παντα—ζῆς*.

Οἱ Γάλλοι καλοῦσι *Charade en action* τὸν *λεξι-*

γριφον τὸν παριστανόμενον οὐχὶ διὰ γριμμάτων καὶ λόγων, ἀλλὰ διὰ μιμικῶν σχημάτων.

Καλοῦσι δὲ Rébus, εἰκονογραφίας, σχήματα ἢ στοιχεῖα παριστάνοντα, ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς θέσεως, ἀριθμοῦ ἢ σειρᾶς αὐτῶν, λέξεις δυναμένας ἢ ἀπαρτίσασαι μίαν τινὰ φράσιν. Οὕτω κατὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἐδημοσιεύθη ἐν Γαλλίᾳ Rébus, συγκείμενον ἐκ διαφόρων ἀστέρων ἀνομοίου μεγέθους· ἐν δὲ τῷ δίσκῳ τοῦ μεγαλητέρου τῶν ἀστέρων τούτων ἐμπεριείχετο ὁ χάρτης τῆς Γαλλίας· ἐξηγεῖτο δὲ *La France est dans le plus grand des astres* (δηλ. *désastre*).

Οὕτως ἐπὶ τῆς θύρας οὐ λίαν ἐντίμου οἰκίας ποιητῆς τις ἀνέγραψε τάδε·

tu ou tu ;
mal tu mal ;
pas ny pas ;

τούτέστιν. *Où entre tu ; tu entre mal ; n'y entre pas (*)*.

Ἐπίγραμμα

Τὸ ἐπίγραμμα (épigramme) παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦτον ἀπλῆ τις εὐστοχος ἐπιγραφὴ, ἣτις ἐνεγράφετο ἐπὶ τῶν ἀναθημάτων, ἐπιτυμβίων λίθων, ἀνδριάντων, κ. λ. καὶ ὡς τοιοῦτον ἔστω πρὸς παράδειγμα τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα, τὸ κατὰ τὸν Πλάτωνα ἐγχαραχθὲν ὑπὸ τῆς Λαίδος ἐπὶ τοῦ κατόπτρου αὐτῆς, ὅτε κατὰ τὴν παρηλικιότητά της ἀνέθηκεν αὐτὸ τῇ Ἀφροδίτῃ.

Ἡ σοβαρὸν γέλασσα καθ' Ἑλλάδος ἡ τῶν ἔραστῶν
Ἑσμὸν ἐνὶ προθύροις Λαῖς ἔχουσα νέων,
Τῇ Παφίῃ τὸ κάτοπτρον· ἐπεὶ ποίη μὲν ὀρθοῦσαι
Οὐκ ἐθέλω, σὴν δὲ ἦν, πάρην οὐ δύναμαι.

Ἴδου καὶ κατὰ τὸν Αὐσώνιον ἡ λατινικὴ αὐτοῦ μετάφρασις·

Lais annus Veneri speculum dico ; dignum habeat se
Aeterna aeternum forma ministerium.
At mihi nullas in hoc usus, quia cornere talem,
Qualis sum, nolo ; qualis eram, nequeo.

Ἴδου καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Βολταίρου γαλλικὴ αὐτοῦ μετάφρασις·

Je le donne à Vénus, puisqu' elle est toujours belle ;
Il redouble trop mes ennuis.
Je ne saurais me voir en ce miroir fidèle,
Ni telle que j'étais, ni telle que je suis.

Ἴδου καὶ ἡ παρὰ Βαττινέλλου ἰταλικὴ μετάφρασις.

(*) Οἱ ἡμέτεροι συγγραφεῖς καλοῦσιν, ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστον ἀδιαφόρως ὅλα ταῦτα τὰ εἶδη τοῦ αἰνίγματος διὰ τῆς ὀνομασίας, αἵνιγμα, γρίφος, λογογρίφος, λεξιγρίφος, δηλοῦντες οὕτως οἰονόηποτε τῶν ἀναφερομένων εἰδῶν· ἀλλὰ τοῦτο προξενεῖ σύγχυσιν καὶ ἐπομένως ἀντίκειται εἰς τὴν φιλοσοφικὴν τῆς γλώσσης ἀκρίβειαν.

Il suo specchio a Ciprigna offre la vecchia
Laide dicendo: in lui beltà immortale
Degnamente si specchia:
Nullo è per me, che in lui vedermi quale
Or io son, non mi cale
No quale uu giorno io fui
Posso mirarmi in lui.

Οἱ νεώτεροι ὁμῶς καλοῦσιν ἐπίγραμμα πᾶν σύντομον εὐστοχον ἢ μὲ σατυρικὸν ἄλλας γεγραμμένον ποιημάτων· ἔστωσαν δὲ πρὸς παράδειγμα τὰ ἐξῆς.
Ἐν τῷ πρώτῳ, τῷ λατινικῷ, δίδεται ὁ ὁρισμὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐπιγράμματος.

Omne epigramma sit instar apis ; sit aculeus illi,
Sint sua mella, et sit corporis exigui.

Τοῦτο μεταφράζει ὁ Βαττινέλλης ἰταλιστὶ οὕτω·

Qual ape ogni epigramma
Suo pungol abbia acuto,
Di dolce mel sua drama,
E corpiciuol minuto.

Ὁ δὲ γάλλος Boileau μεταφέρει αὐτὸ ὡς ἐφεξῆς ἐν τῇ ποιητικῇ αὐτοῦ τέχνῃ.

L' epigramme plus libre en son tour plus borné
N' est souvent qu' un bon mot de deux rimes orné.

Τὸ ἐξῆς εἶναι τοῦ Μαρτιάλου·

Semper pauper eris, si pauper es Æmiliane ;
Datur opus nullis nunc, nisi divitibus.

Τὸ δ' ἐπόμενον τοῦ γάλλου Cailly·

Dis-je quelque chose assez belle ?
L' Antiquité toute en cervelle
Me dit: je l' ai dit avant toi.
C' est une plaisante donzelle ;
Que ne venait elle après moi !
J' aurais dit la chose avant elle. (*)

Τοῦτο δὲ μεταφράζει ὁ Βαττινέλλης ἰταλιστὶ ὡς ἀκολούθως·

Detto o pensier felice
Se a scriver vengo mai,
L' Antichità mi dice
A me rubato l' hai:
Rispondo, hai tu bel dire,
E perché, mia signora
Dopo me non venire
Che di te prima io l' avrei detto allora !

Σημειωτέον καὶ τὸ ἐξῆς ἐπιτύμβιον δίστιχον.

Ci-gît ma femme, oh ! qu' elle est bien
Pour son repos et pour le mien (**).

(*) Ἰδεε τὸ αὐτὸ ἄλλως εἰς τὸ 300 φυλλάδιον τοῦ Π. τόμου τῆς Πανδώρας, σ. 291. Σ. Π.

(**) Ὁ αἰνιγματὴς Ἰάκωβος Ρίξος Νερουλὸς ἐξεῖχε καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν εὐφρασεστάτων ἐπιγραμμάτων· ἰδοὺ ὀλίγα ἅτινα ἀπὸ μνήμης παραδίδωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας.

Εἰς ἀμαθὴ ἱατρόν.

Αὐτὸς ὅπου τὰνθρώπινον ὁλοφρονεῖ γένος
Ὁ ἱατρός Γεώργιος ἐδῶ εἶναι θαμμένος.
Φυλάξου μὲν τὸν δέχεσαι ἵστον ἄδην, Περσεφόνῃ,
Εἴν' ἱκανὸς καὶ τοὺς νεκροὺς νὰ ἔαναθανατώνῃ.

Ἀνάγραμμα.

Τὸ ἀνάγραμμα (anagramme) γίνεται διὰ τῆς μεταθέσεως τῶν στοιχείων μιᾶς τινος λέξεως ἢ φράσεως πρὸς σχηματισμὸν ἄλλης τινος λέξεως ἢ φράσεως. Ἦτο δὲ τοῦτο ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, μάλιστα ἐπὶ Πτολεμαίων ὁ Δυκόφρων ὁ ἀκμάσας κατὰ τὸ 280 ἔτος π. Χ. ἐποίησε τὸ ἐξῆς ἀνάγραμμα μετατρέψας τὸ ὄνομα Πτολεμαῖος εἰς τὴν φράσιν ἀπὸ μέλιτος, καὶ τὸ ὄνομα τῆς συζύγου τοῦ Πτολεμαίου Ἀρσινόη εἰς *lor' Hρας*. Διάφορα ἄλλα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀξιόλογα ἀναγράμματα ἐγένοντο καὶ ἰδίως πρὸς τιμὴν βασιλέων τινῶν. Οὕτω τὸ Louis XIII, *roi de France et de Navarre*, ἀνεγγραμμάτισθη, *Roi très-rare, estime dieu de la fauconnerie*. Τὸ ὄνομα τῆς τοῦ Λοδοβίκου ΙΔ' συζύγου Marie-Thérèse d' Autriche, ἀνεγγραμμάτισθη, *Mariée au roi très-chrétien*. Τὸ τῆς φίλης τοῦ Καρόλου Θ'. Marie Touche ἀνεγγραμμάτισθη, *je charme tout*. Ὁ δὲ Πολωνὸς Σαβλόγσκης ἀνεγγραμμάτισε πρὸς τιμὴν τοῦ Στανισλάου βασιλέως τῆς Πολωνίας τὸ ἐπίθετον αὐτοῦ Leczinski, ἦτοι τὸ λατινικὸν *Domus Lescinia* εἰς τὰς ἐξῆς πέντε φράσεις δηλ. *Ades incolumis; omnis es lucida; mane sidus loci; sis columna Dei; I seande solium*. Ἀποθανούσης δὲ πρό τινων ἐτῶν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ τῆς ὑπὲρ πατρίδος ὑπερμαχοῦσης νεάνιδος Policarpea Salavarrieta, ἀνεγγραμμάτισθη τ' ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν ἐξῆς ἰσπανικὴν ἐκφράσιν, *iace por salvare la patria*· οὕτω λέγουσιν καὶ οἱ Ἰταλοὶ *danno ἀναγγραμμάτιζοντες τὴν λέξιν donna*.

Ἰπῆρξε δὲ ἐποχὴ καθ' ἣν αἱ βασιλεῖς καὶ μεγιστάνες κατεγίνοντο καὶ ἐφρόντιζον πολὺ πρὸς ἀναγγραμματοισμὸν τῶν ἰδίων ὀνομάτων, φρονοῦντες ὅτι οἱ εὐστοχοὶ ἀναγγραμματοισμοὶ καθίσταντο καλοὶ τῆς τύχης αὐτῶν οἰωνοί. Ὅθεν ὁ ἀκμάσας κατὰ τὸ 1588 ἔτος Γάλλος Daurat ἐκέρδησεν ἀρκετὰ χρήματα ἀναγγραμμάτιζων τὰ τῶν μεγιστάνων ὀνόματα· ὁ δὲ βασιλεὺς Λοδοβίκος ΙΓ' ἀντήμειψεν ἀδρῶς δικηγόρον τινὰ σχηματίσαντα 500 ἀναγράμματα

Εἰς ἀδδηγάρον.

Ῥαζῆς ὁ πηγαδόστομος τῶν τραπεζῶν ὁ γλάρος
Ἀφοῦ τὸν κόσμον ἔχαψεν τὸν ἔχαψεν ὁ Χάρος.

Εἰς ἀδόκιμον μεταφραστὴν τοῦ Ῥακίνα.

Μουραύζης ὁ Ἀλέξανδρος μετέφρασε Ῥακίνον
Αὐτὸν ἐκεῖνος, ἢ αὐτὸς μετέφρασεν ἐκεῖνον;

Εἰς Ἰωάννην Κωλέττην.

Τὸν δόλην ἠδὲ βίην αἰρόμενον Ἑλλάδος ἄρχειν
Ἐκδικῶς ἐνσκήψας μάρψῃ μόρος Κωλέττην.

Ἦ δ' Ἑλλάς στονόεσα ὑπὸ μῆνιδος, οὐχ ὑπὸ πένθους,
Αὐτὸν ἔδει, ἔφη, πρὶν τριῶν ἡδὴ θανεῖν ἐτείων.

ΣΗΜ. ΠΑΝΔ.

ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως. Καὶ ὁ Bachet συνέταξε ποίημα ἐπιγραφόμενον *Anagrammeana* καὶ συγκείμενον ἐκ 1200 στίχων, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἐν χωριστὸν ἀνάγραμμα.

Παράγραμμα.

Τὸ παράγραμμα (calembour) σχηματίζομεν μεταχειριζόμενοι λέξεις εἰς διπλὴν σημασίαν ἐκλυμβανομένας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διστάζῃ ὀλίγον τι ὁ ἀκροατὴς ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν σημασίας· οὕτω χ. π. λέγοντες.

Vidi mustelam in orientem, sub arbore sedentem.

Ὁ ἀκροατὴς δύναται νὰ ἐκλάβῃ τὸ *vidi mustelam*, ἀντὶ τοῦ *vidimus telam*.

Λίαν εὐστοχον παράγραμμα εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς τοῦ Ῥωμαίου ποιητοῦ Νοιδίου ἐπὶ τῆς ἐπωνυμίας τῆς ὑπατικῆς οἰκογενείας *Metellus* τῆς καὶ κατὰ λέξιν σημαίνουσας ἀχθοφόρος.

Fato Metelli Romae fiunt consules.

οὐχ ἦττον δὲ εὐστοχος καὶ ἡ τοῦ Μέτελλου ἔμμετρος ὡσαύτως ἀπάντησις·

Dabunt malum Metelli Nævio poetae.

Εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, ὡς εἰς μηδεμίαν ἄλλην, ἀπαντῶνται πλεῖστα εὐφρέστατα παραγράμματα.

I. ΔΕ-ΚΙΓ' ΑΛΛΑΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΝ ΔΑΚΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ.

Πολλάκις ἐξ οικείων τὰ βέβη κατὰ τὴν παροιμίαν. Καθὼς ἄλλοτε ποτε οἱ σοφισταὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐδικαιολόγουν τὴν τυραννίαν καὶ τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδρομὰς τῶν Περσῶν ἀναιρούμενοι ἐπιτηδεῖως ὑπὸ τοῦ Σωκράτους, οὕτω καὶ σήμερον εὐρέθησάν τινες Ἕλληνες, ἀμαθεῖς ἢ ἡμιμαθεῖς, μὴ γινώσκοντες, μηδὲ κατανοοῦντες τὰ αἴτια καὶ τὸν σκοπὸν τῆς κατακραυγῆς τῶν λεγομένων Βουλγάρων κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, καὶ τῶν Δάκων, τῶν λεγομένων Ρουμάνων, (Βλάχων δηλαδὴ καὶ Μολδαβῶν) κατὰ τῶν ἐν αὐταῖς Ἑλληνικῶν μοναστηρίων καὶ μετοχιῶν, ἀλλ' ὅμως δικαιολογοῦντες ὡπωσδήποτε τὴν κατακραυγὴν αὐτὴν, χάριν ἰδίου τινὸς συμφέροντος, ἢ κατ' ἐπίδειξιν τυφλῆς φιλοδικαιοσύνης. Ἡ δικαιοσύνη οὐδέποτε τυφλόνεταί, ὡς ἡ τύχη.

Οἱ τοιοῦτοι Ἕλληνες κρίνουσιν ἴσως ἄχρι νῦν τὴν πολυθρόνητον ταύτην ὑπόθεσιν τῶν ἐν Δακίᾳ Ἑλ-